

Поделби на литературата

октомври, 2012 година

Критериуми за поделбите:

1. Според авторството
2. Според дискурсот
3. Според времето на појавување (дијахрониски принцип)
4. Според внатрешните (иманентни), суштински белези

Авторство	Дискурс	Време на појавување	Внатрешни својства
<p>анонимна</p> <p>/колективна, усна (орална)/</p> <p>авторска</p> <p>/индивидуална, пишувана/</p>	<p>СТИХ (поезија)</p> <p>проза</p>	<p>антика среден век ренесанса барок класицизам романтизам реализам модернизам постмодернизам</p>	<p>епика (раскажува)</p> <p>лирика (изразува)</p> <p>драма (претставува)</p>

Поделба на л-та на родови

начин на пишување	род епика	род лирика	род драма
поезија	еп роман во стих	химна ода елегија епиграм сонет лирска песна	трагедија комедија
проза	расказ роман	песна во проза	трагедија комедија драма на апсурдот современа драма

Поделба на народната литература

Лирика	Епика/поезија	Епика/проза	Лирско-епски форми
обредни митолошки религиозни трудови љубовни семејни песни за деца хумористични тажаленки	митолошки јуначки ајдутски комитско- револуционерни партизанско- револуционерни	<u><i>Долги форми</i></u> приказни за животни басни сказни реалистични приказни анегдоти легенди преданија <u><i>Куси форми</i></u> пословици поговорки гатанки благослови клетви	балади романси

Поделба на авторската литература

Лирика	Епика	лирско-епски форми	драма
<p><u>традиционални форми:</u> химна ода елегија дитирамб епиграм епитаф идила</p> <p><u>тематска поделба:</u> љубовни патриотски социјални описни рефлексивни</p> <p><u>утврдени форми:</u> сонет рондо рондел газела</p>	<p><u>поезија:</u> еп/епопеја епска песна</p> <p><u>проза:</u> долга проза- роман</p> <p>куса проза- расказ</p> <p><u>едноставни форми:</u> легенда сказна сага виц загатка афоризми/сентенци гноми</p>	<p><u>поезија:</u> поема балада романса</p>	<p><u>поезија:</u> трагедија комедија</p> <p><u>проза:</u> трагедија комедија</p> <p>драма на апсурдот</p> <p>современа драма</p>

За потеклото на некои зборови:

поезија - од старогр. **poiesis** – изработка, произведување (кај Старите Грци бил најширок поим со кој се означувале поетските дела)

проза – од лат. **prorsa oratio** – обичен, неразубавен или неврзан говор

дискурс – од лат. **diskursus** – разговор, излагање. Под овој термин се подразбира текстот кој е и централен проблем на проучување на науката за литературата.

проф. Емона Јованоска
учебна 2012/13 г.